

**PRISMA
WOORDENBOEK**

Italiaans
Nederlands

Bewerking: dr. Jacques H. Brinker en redactie Prisma

prisma

Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv, Houten

Prisma woordenboek Italiaans-Nederlands

Bewerking: dr. Jacques H. Brinker en redactie Prisma

Oorspronkelijke auteurs: dr. L. Schram-Pighi en ir. G. Visser-Boezaard

Typografie: Underware, Den Haag

Lettertypes: Zeitung & Dolly

Omslagontwerp: Raak Grafisch Ontwerp, Utrecht

ISBN 978 90 003 5651 5

24 18

NUR 627

www.prisma.nl

www.prismawoordenboeken.be

www.unieboekspectrum.nl

© Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv, Houten - Antwerpen

Prisma maakt deel uit van Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv

Postbus 97

3990 DB Houten

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, on- of offline, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 Auteurswet 1912, juncto het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB, Hoofddorp).

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken dient men zich tot de uitgever te wenden.

Ondanks de aan de samenstelling van de tekst bestede zorg kan noch de redactie noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

Opneming van een woord in dit woordenboek prejudicieert niet ten aanzien van het al of niet bestaan van merkenrechten op dat woord. De uitgever heeft er naar gestreefd alle merknamen die in de Prisma woordenboeken voorkomen te voorzien van een handelsmerksymbool (*).

Over Prisma woordenboeken

De Prisma's zijn al jaren **de meest gekochte en gebruikte woordenboeken** op scholen en daarbuiten. Ze hebben een uitstekende reputatie onder docenten, die deze woordenboeken al ruim een halve eeuw aanbevelen.

In geen ander pocketwoordenboek vind je zo veel **betrouwbare informatie**. De inhoud is samengesteld en gecontroleerd door ervaren lexicografen en vertalers. In alle Prisma's wordt de **officiële spelling** toegepast, volgens de regels van de Nederlandse Taalunie.

Dit Prisma woordenboek biedt **meer informatie** dan welk ander pocketwoordenboek ook: het bevat tienduizenden trefwoorden en duizenden voorbeeldzinnen: alles wat je als leerling op de middelbare scholier nodig hebt. De Prisma pockets worden voortdurend bijgewerkt en elke nieuwe druk bevat de meest **actuele updates**.

Deze pocket is erg **helder en gebruiksvriendelijk** door de overzichtelijke indeling van betekenissen, voorbeeldzinnen en idiomen. De extra kleur en de letterliniaal zijn belangrijke hulpmiddelen waarmee je snel vindt wat je zoekt.

Heb je vragen of opmerkingen? Mail deze dan naar info@prisma.nl. Alvast hartelijke dank!

de Prisma redactie

Inhoud

- 6 Gebruiksaanwijzing
- 9 Bijzondere tekens
- 10 Afkortingen
- 11 Voorbeeldpagina
- 13 Het woordenboek (A-Z)
- 595 Beknopte grammatica

Gebruiksaanwijzing

In woordenboeken vind je informatie onder *trefwoorden*, die alfabetisch gerangschikt zijn, van A tot Z. Een trefwoord is **vet** gedrukt en erachter volgt alle informatie over dat woord, zoals grammatica, betekenis en hoe je het in een zin kunt gebruiken.

Achter in een woordenboek staat vaak nog extra informatie, bijvoorbeeld over onregelmatige werkwoorden of andere grammaticale onderwerpen.

Alfabetische zoekhulpjes

Op de achterkant van dit woordenboek vind je de *letterliniaal*: het hele alfabet van boven naar onder. De letters sluiten aan bij de zijkant: daar zie je aangegeven welke bladzijden beginnen met die letter van het alfabet.

In de kantlijn van elke pagina staan in een **blauw** blokje de eerste twee letters van het eerste (links) en laatste (rechts) woord op die pagina. Zo kun je snel door de pagina's bladeren. Bovenaan elke pagina staan het eerste en laatste trefwoord van die pagina vermeld.

Trefwoorden

Alle trefwoorden drukken we vet. Varianten erop en verwijzingen ernaar ook. In een woordenboek vind je alleen de basisvorm, niet de verbogen of vervoegde vormen. Dus **signore** en **cascare** zijn wel trefwoorden, maar *signori* en *casca* niet. Alleen van minder voorspelbare vormen geven we ook de verbogen en vervoegde vormen als trefwoord (**datrice** → **datore**, **debba** → **dovere**).

Ook als trefwoord hebben we opgenomen: veelgebruikte voorvoegsels en woorden waarmee veel samenstellingen kunnen worden gevormd; onregelmatige meervoudsvormen en woorden die uitsluitend als meervoud voorkomen; eigennamen en geografische namen die vertaalproblemen kunnen opleveren; onregelmatige vormen van de overtreffende trap.

Klemtoon

Waar nodig geven we de klemtoon aan door de beklemtoonde klinkers te onderstrepen.

Woordsoorten, grammatica

We vermelden woordsoorten in **blauwe** letters, afgekort (bv. **BN**, bijvoeglijk naamwoord). Als er meerdere zijn, staat er een vet **blauw** cijfer voor. *Avvenire* kan een werkwoord (**1 WW**) zijn met de betekenis 'gebeuren', maar ook een zelfstandig naamwoord (**2 ZN**) met de betekenis 'toekomst'.

Ook andere grammaticale informatie, meervouden, vervoegde vormen enz. drukken we met **blauw**.

Betekenis

Een trefwoord kan meerdere betekenissen en dus meerdere vertalingen hebben. *Dolce* bv. betekent `zoet', maar ook `aangenaam', `liefdevol' en `geliefd'. Als een trefwoord meerdere betekenissen heeft, nummeren we ze met vette zwarte cijfers.

Voorbeeldzinnen

In een voorbeeldzin zie je hoe het trefwoord kan voorkomen in combinatie met andere woorden en hoe je het dan vertaalt. Bij *cuore* vind je bijvoorbeeld `avere a cuore qco.' (`ergens hart voor hebben') en `un cuore spezzato' (`een gebroken hart'). Vaak heeft een combinatie een figuurlijke betekenis, zoals bij `mordersi la coda' (niet `zich in de staart bijten', maar `in een kringetje ronddraaien').

In een voorbeeldzin vervangen we het trefwoord door een kringeltje (↻).

Extra informatie

Labels, zoals FIG. of MUZ.* geven aan dat een betekenis bv. figuurlijk is, of een muziekterm. Tussen geknikte haken vertellen we kort wat meer over een betekenis of een vertaling, bv. wanneer een term alleen gebruikt wordt in de <wielersport>.

Kijk op de Voorbeeldpagina (p. 11) hoe dit alles er in het boek uitziet.

* Zie de lijst Afkortingen op p. 10.

Extra tips

- ★ Zoek je naar de vertaling van een uitdrukking of vaste woordcombinatie, dan vind je die doorgaans bij het zelfstandig naamwoord, als dat daarin voorkomt. 'Prendere qualcuno per mano' vind je bij *mano*, niet bij *prendere*. Komen er meerdere zelfstandige naamwoorden in de combinatie voor, kijk dan eerst bij het eerste: 'essere una palla al piede' vind je bij het trefwoord *palla*. Als je de gezochte vertaling niet bij het eerste zelfstandig naamwoord vindt, kijk dan bij het tweede, enzovoort.
- ★ Veel combinaties met voorzetsels (*a, con, dietro, sotto, verso*) vind je bij de (werk)woorden waar ze vaak bij voorkomen: 'resistere a' vind je bij *resistere*, niet bij *a*; 'vergognarsi da morire' vind je bij *vergognarsi*, niet bij *da*.

Bekijk ook de **Bijzondere tekens** en **Afkortingen** hierna en de grammaticale informatie achter in het boek. Wil je meer weten, mail ons dan: info@prisma.nl.

Bijzondere tekens

Kijk op pagina 11 om te zien hoe we onderstaande tekens gebruiken.

- 1, 2** enz. Als een trefwoord meerdere woordsoorten heeft (bv. werkwoord en zelfstandig naamwoord) nummeren we deze met vette, blauwe cijfers.
- 1, 2** enz. Als een trefwoord meerdere betekenissen heeft, nummeren we deze met vette, zwarte cijfers.
- Na een bolletje volgt een voorbeeldzin.
  - ▶ Na een driehoekje volgt een spreekwoord of vaste uitdrukking.
- ZN** Grammaticale informatie geven we in **blauwe** tekst.
(mv: ...)
- 47** Het blauwe getal achter een werkwoord geeft aan dat het wordt vervoegd zoals het corresponderende werkwoord in de Beknopte grammatica, paragraaf 6.
- <...> Tussen geknikte haken staat extra uitleg over de betekenis of de vertaling daarvan.
- "..." Tussen aanhalingstekens geven we aan hoe een woord (of een deel daarvan) klinkt.
- ~ Een tilde vervangt vaak het trefwoord in voorbeeldzinnen en uitdrukkingen.
- / Een schuine streep scheidt woorden die onderling verwisselbaar zijn.
- ≈ Een equivalentieteken geeft aan dat de vertaling een benadering of omschrijving is.
- Een pijl verwijst voor meer informatie naar het erop volgende trefwoord.
- fglio Onderstreping geeft aan dat de betreffende lettergreep beklemtoond is, als dat niet volgt uit de algemene uitspraakregels van het Italiaans. Zie de Beknopte grammatica voor meer informatie.

Afkortingen

AANW	aanwijzend	O	onzijdig
AARDK.	aardrijkskunde	O&W	onderwijs
ACHTERV.	achtervoegsel	o.t.t.	onvoltooid tegenwoordige tijd
ADMIN.	administratie	o.v.t.	onvoltooid verleden tijd
AFK	afkorting	OMSCHR.	omschrijvend
AGRAR.	agrarisch	ONB	onbepaald
ANAT.	anatomie	ONOV	onovergankelijk (zonder object)
ARCH.	architectuur	ONP	onpersoonlijk
A-V	audiovisueel	ONR.	onregelmatig
BELG.	Belgisch-Nederlands	ONV	onvervoegbaar
BELG. OOK	Belgisch-Nederlands, ook NL	OOK FIG.	ook figuurlijk
BETR	betrekkelijk	OD.	ouderwets
BEZ	bezittelijk	OV	overgankelijk (met object)
BIOL.	biologie	P.	persoon
BN	bijvoeglijk naamwoord	PASS. REM.	passato remoto
BOUW	bouw	PERS	persoonlijk
BW	bijwoord	PLANTK.	plantkunde
COMM.	communicatie	PLAT	plat
COMP.	computer	POL.	politiek
CUL.	culinair	PSYCH.	psychologie
DANS	dans	qco.	qualcosa
DICHT.	dichterlijk	qun.	qualcuno
DIERK.	dierkunde	RECR.	recreatie
DRUKK.	drukkerij	REG.	regionaal
ECON.	economie	REL.	religie
ELEK.	elektronica	SAMENTR	samentrekking
EUF.	eufemistisch	SCHEEPV.	scheepvaart
EV	enkelvoud	SCHEIK.	scheikunde
FIG.	figuurlijk	SOC.	sociologie
FILOS.	filosofie	SPORT	sport
FIN.	financiën	STERRENK.	sterrenkunde
FORM.	formeel	STRAATT.	straattaal
GESCH.	geschiedenis	TAALK.	taalkunde
GMV	geen mv	TECHN.	techniek
HUMOR.	humoristisch	TELW	telwoord
HWW	hulpwerkwoord	TON.	toneel
ID.	(verbuiging) identiek	TRANSP.	transport
iem.	iemand	TUSSENW	tussenwerpsel
IMPERF.	indicativo imperfecto	u.c.	una cosa
INDUS.	industrie	UITR	uitroepend
INFORM.	informeel	U.P.	una persona
IRON.	ironisch	V	vrouwelijk
JEUGDT.	jeugdtaal	v.	van
JUR.	juridisch	v.d.	van de
KUNST	kunst	v.e.	van een
KWW	koppelwerkwoord	v.h.	van het
LETT.	letterlijk	VISS.	visserij
LETTERK.	letterkunde	VNW	voornaamwoord
LIDW	lidwoord	VOEGW	voegwoord
LIT.	literatuur	VOETB.	voetbal
LUCHTV.	luchtvaart	VOORV	voorvoegsel
M	mannelijk	VR	vragend
MED.	medisch	VULG.	vulgair
MEDIA	media	VZ	voorzetsel
MIL.	militair	WISK.	wiskunde
MIN.	minachtend	WKD	wederkerend
MUZ.	muziek	WKG	wederkerig
MV	meervoud	WW	werkwoord
MYTH.	mythologie	WWW	internet
NATK.	natuurkunde	ZN	zelfstandig naamwoord
NL	Nederlands		

Voorbeeldpagina

forte **1** **ZN M** **1** een sterk iemand **2** fort **3** sterkste punt, sterke zijde • *non è il mio* ~ dat is niet mijn fort **(2 BN)** **sterk** • *così diventi* ~ daar word je sterk van • ~ *di diecimila uomini tienduizend man* sterk • *si trova sempre uno che è più* ~ je hebt altijd baas boven baas • *farsi* ~ moed scheppen • *farsi* ~ *di* zich baseren op, gebruikmaken van • *caffè* ~ sterke koffie • *colori forti* krachtige kleuren • *musica* ~ harde muziek • *un* ~ *temporale* een hevige onweer • *c'è un* ~ *vento* er staat een harde wind • *una* ~ *caduta dei prezzi* een scherpe prijsdaling • ~ *in lingue* goed in talen • *è* ~ *in inglese* hij is goed in Engels • *è veramente* ~ *quel film!* dat is een te gekke film • *è più* ~ *di* me ik kan het niet laten • *una salsa molto* ~ een heel pittige saus • *piatto* ~ hoofdgerecht, <ook fig. > hoofdschotel **3 BW** **1** energie **2** sterk **3** snel • *correre* ~ hard rijden • *andava troppo* ~ hij reed te hard • *chi va* ~ *va alla morte* wie hard rijdt, gaat de dood tegemoet **4** hard • *parlare* ~ luid spreken • *parlare più* ~ harder spreken • *gridare/strillare* ~ hard schreeuwen • *facevano a chi cantava più* ~ ze zongen om het hardst

fortemente **BW** sterk, hard, hevig, in hoge mate

fortezza **ZN V** **1** sterkte, kracht **2** fort • ~ *volante* vliegend fort

fortificare **WW** **2** 1 versterken **2** fortificeren

fortificazione **ZN V** **1** versterking **2** fortificatie

fortilizio **ZN M** klein fort

fortino **ZN M** **1** **(MIL)** buitenpost **2** bunker

fortuito **BN** toevallig

forviare **1** **ov ww** **3** op het verkeerde pad brengen, misleiden, op een dwaalspoor brengen **2** **onov ww** **5** van het rechte pad afraken

fossato **ZN M** **1** sloot **2** slotgracht

fossetta **ZN V** kuiltje <*in wang/kin*> • *avere le fossette nelle guance* kuiltjes in de wangen hebt

fossi **ww** <*anv. wijs ev. o.v.t.*> **essere**

fossile **1** **zn m** fossiel **2** **bn** fossiel, versteerd

Trefwoorden en varianten daarvan zijn vet gedrukt; voorzetsels die de betekenis van een trefwoord veranderen ook.

Meerdere woordsoorten binnen een trefwoord geven we aan met vette, blauwe cijfers; woordsoorten geven we in blauwe letters, in kleinkapitaal.

Meerdere betekenissen binnen een trefwoord geven we aan met vette, zwarte cijfers.

Voorbeeldzinnen geven we schuingedrukt, na een zwart bolletje, met in Romeinse letters de vertaling.

Tildes (~) vervangen het trefwoord in voorbeeldzinnen, spreekwoorden en vaste uitdrukkingen.

Labels geven extra informatie over stijl, herkomst of vakgebied; ze staan in zwarte letters, in kleinkapitaal.

Het blauwe getal achter een werkwoord geeft aan dat het wordt vervoegd zoals het corresponderende werkwoord in de Beknopte grammatica, paragraaf 6.

Tussen geknikte haken geven we extra gebruiksinformatie.

Een pijl verwijst naar een ander trefwoord.

Grammaticale informatie, bv. over geslachten en vervoegingen, geven we in blauwe letters.

0-9

3D 3D • *guardare* 1 *un film in 3D* een film in 3D bekijken

4g COMM. **4G**

A

a 1 **ZN M/V** letter **a** • ~ come Ancona de a van Anton
2 vz 1 tot <bij een straf> • *condannare* ~ *tre anni di reclusione* tot 3 jaar gevangenisstraf veroordelen
2 op <bij afstanden> • ~ *un'ora di distanza* op een uur afstand • ~ *tre chilometri di distanza* op drie kilometer afstand **3 voor** <bij prijzen> • *si vende* ~ 100 *euro* het wordt verkocht voor 100 euro **4 om** <tijdsbepaling> • ~ *mezzogiorno* om 12 uur 's middags • ~ *mezzanotte* om middernacht • *alle tre* om drie uur **5 naar** <richting> • *andare* ~ *Milano* naar Milaan gaan **6 in** <plaatsbepaling> • *abitare* ~ *Firenze* in Florence wonen **7 aan** <meewerkend voorwerp> • *lo darò* ~ *Roberta* ik zal het aan Roberta geven • ~ *lui non lo devi dire!* dat moet je niet tegen hem zeggen! • *si è rivolto alla folla* hij sprak tot de menigte • *all'inizio* aan/in het begin • *andare* ~ *comprare* gaan kopen • *venire* ~ *chiedere* komen vragen • *andare* ~ *caccia* op jacht gaan • *venire ad un accordo* tot een overeenkomst komen • *chiudere* ~ *chiave* op slot doen • *uno alla volta* een voor een • ~ *due* ~ *due* met twee tegelijk • *barca* ~ *vela* zeilboot • *orologio* ~ *cucù* koekoeksklok • *tocca* ~ *lui* hij is aan de beurt • *non spetta* ~ *me dirlo* het is niet aan mij om dat te zeggen • *ferito al braccio* gewond aan de arm • ~ *Natale* met Kerstmis • ~ *dicembre* in december • ~ *quest'ora* op dit tijdstip • ~ *tempo* op tijd • *oggi* ~ *otto* vandaag over een week • *oggi* ~ *quindici* vandaag over veertien dagen • ~ *domani!* tot morgen! • ~ *fatica* met moeite • *alla francese* op z'n Frans • ~ *mio parere* naar mijn mening • ~ *quanto pare* naar het schijnt • ~ *quel che si dice/si spera* naar men zegt/hoopt • *stava affacciato alla finestra* hij stond aan het raam • *alla parete* aan de muur • *al pianoforte*: *Lucas e Arthur Jussen* aan de piano: Lucas en Arthur Jussen • *scrivere* ~ *penna* schrijven met een pen • *cucgere* ~ *gas* op gas koken • *allo scopo di* om te • *esposto* ~ *nord* op het noorden • *al pezzo* per stuk • *al chilo* per kilo • 1000 *euro* al mese 1000 euro per maand • *al giorno* per dag • *cento chilometri (al)l'ora* honderd kilometer per uur
abaco **ZN M 1** ARCH. dekplaat op zuil, abacus **2** GESCH. rekenboek, abacus
abate **ZN M** abt
abbacchiarsi **WKD WW 4** de moed verliezen
abbacchiato **BN** terneergeslagen
abbacchio **ZN M** lamsvlees, zuiglam
abbacinare **WW 1** verblinden **2** bedriegen, misleiden
abbadessa **ZN V** abdis
abbagliamento **ZN M** verblinding
abbagliante **1 BN 1** verblindend **2** FIG. verblindend • *una bellezza* ~ een oogverblindende schoonheid **2 ZN M** <van auto> *abbaglianti* **M MV** groot licht
abbagliare **WW 4 1** verblinden • *una bellezza abbagliante* een oogverblindende schoonheid **2** betoveren **3** misleiden

abbaglio **ZN M** vergissing, fout • *prendere un*

abbaglio de plank mislaan

abbaiare **ONOV WW 4** blaffen

abbaino **ZN M 1** zolderkamer **2** dakkapel

abbandonare **OV WW 1 1** verlaten, achterlaten

• ~ *la propria patria* zijn vaderland verlaten • *abbandonando* met achterlating van **2** afzien van, opgeven • **SPORT** ~ *la gara* (de strijd) opgeven • ~ *gli studi* zijn studie eraan geven • ~ *una carica* een ambt neerleggen • *il nero abbandona* zwart geeft 't op

abbandonarsi **WKD WW 1 1** ~ **a** zich overgeven

aan, geen weerstand bieden aan • *si abbandonava ai propri desideri* hij gaf toe aan zijn verlangens **2** zich ontspannen, zich laten vallen • ~ *in una poltrona* zich in een fauteuil laten zakken

abbandonato **BN 1** verlaten **2** verwaarloosd • *luogo* ~ *da Dio* godverlaten oord

abbandono **ZN M 1** verwaarlozing, (het)

verlaten **2** verslapping **3** **SPORT** (het) opgeven • *parlare con* ~ met overgave spreken

abbarbicarsi **WKD WW 2 1** wortel schieten, zich

met wortels vastzetten **2** zich vastklampen (aan) **3** zich permanent vestigen

abbassamento **ZN M 1** daling, afname, (het)

buigen **2** vernedering **3** **MED.** verzakking

abbassare **OV WW 1 1** verlagen, neerlaten • ~

i prezzi de prijzen verlagen • ~ *gli avvolgibili* de rolluiken neerlaten **2** dempen <v. geluid/licht> • *abbassa la voce!* spreek (wat) zachter! **3** buigen <v. hoofd>, neerslaan <v.d. ogen> • ~ *gli occhi* de ogen neerslaan **4** vernederen

abbassarsi **WKD WW 1** zich bukken, **FIG.**

zich verlagen • *la temperatura si abbassa* de temperatuur zakt

abbasso **BW** beneden • ~ *il tiranno!* weg met de tiran!

abbastanza **BW 1** genoeg, voldoende • *ci sono*

~ *partecipanti* er zijn genoeg deelnemers • ~ *soldi* genoeg geld • *ho mangiato* ~ ik heb voldoende gegeten **2** tamelijk, nogal • è *ancora* ~ *giovane* hij is nog tamelijk jong • *fa* ~ *freddo* het is tamelijk koud • ~ *spesso* vrij vaak, nogal eens • *sta* ~ *bene* het gaat hem aardig goed • è ~ *intelligente* hij is best slim

abbattere **OV WW 9 1** vernietigen, doden,

afmaken • *abbattere un bue* een os doden • *abbattere il bestiame malato* het zieke vee ruimen **2** op de grond gooien, neerwerpen, neerhalen • *laereo è stato abbattuto* het vliegtuig is neergeschoten • *abbattere un albero* een boom vellen • *abbattere un regime* een regime omverwerpen • *il fulmine si è abbattuto* qui de bliksem is hier ingeslagen

abbattersi **WKD WW 9** de moed verliezen •

abbattersi al suolo op de grond vallen

abbattimento **ZN M 1** (het) neerschieten

2 (het) vellen <v. boom> **3** (het) doden **4** neerslachtigheid, moedeloosheid

abbattuto **BN** neerslachtig, bedroefd

abbazia **ZN V** abdij

abbaziale **BN** abdij-, abts-

abbedecario **ZN M** abc-boekje, abecedarium

abbellimento **ZN M** verfraaiing, versiering • *per*

~ voor de sier

abbellire **WW 71** verfraaien, opleuken, versieren

• ~ *qco.* iets mooi maken • *un ritratto abbellito* een geflatteerd portret • *una versione abbellita degli avvenimenti* een gekleurde versie van de gebeurtenissen

abbeverare **OV WW 1** drinken

abbeverarsi **WKD WW 1** zijn dorst lessen

abbeveratoio **ZN M** drinkbak, drinkplaats

abbi **WW** **geb.** wijs ev. → **avere**

abbia **WW** **aanv.** wijs ev. o.t.t. → **avere**

abbiamo **WW** **1e pers. mv. o.t.t.** → **avere**

abbiçi **ZN M** abc • *l'abbiçi dell'informatica* het abc

de informatica

abbiente **BN** vermogend, welgesteld • *una*

famiglia abbiente een gegoede familie • *i meno*

abbienti de minder draagkrachtigen

abbigliamento **ZN M** kleding • ~ *donna/femminile* dameskleding

abbigliare **WW 4** met zorg kleden, uitdossen

abbinamento **ZN M** koppeling, samenvoeging

abbinare **WW 1** combineren, samenvoegen •

un vestito verde con la borsetta abbinata een groene japon met een bijpassend tasje

abbindolare **WW 1** beetnemen, bedriegen

• *farsi/lasciarsi* ~ *da qun.* zich door iem. laten beetnemen

abbisognare **WW 1** ~ **di** nodig hebben,

behoeven • ~ *d'aiuto* hulp nodig hebben

abboccamento **ZN M** gesprek, onderhoud

abboccare **ONOV WW 2 1** bijten **2** **FIG.** happen **3**

slagzij maken

abboccarsi **WKD WW 2** een onderhoud hebben

abboccato **1** **BN** lichtzoet <v. wijn> **2** **ZN M** zoete smaak <v. wijn>

abbonacciarsi **ONOV WW 4** rustig worden <v.

zee>, gaan liggen <v. wind>

abbonamento **ZN M 1** abonnement • *ho*

un abbonamento a ik ben geabonneerd op **2**

abbonementprijs • ~ *permanente* doorlopend

abbonement

abbonare **OV WW 1 1** abonneren **2** kwijtschelden

• ~ *qco. a qun.* iem. iets kwijtschelden

abbonarsi **WKD WW 1** zich abonneren • ~ *a una*

rivista zich abonneren op een tijdschrift

abbonato **ZN M** abonnee

abbondante **BN** overvloedig, rijkelijk • *un*

raccolto ~ een overvloedige oogst • *mille euro* *abbondanti* een dikke duizend euro • *un'ora* ~ ruim een uur

abbondanza **ZN V** overvloed • *avere soldi in* ~

geld in overvloed hebben

abbondare **WW 1 1** overvloedig zijn, in

overvloed aanwezig zijn **2** een overvloed hebben (van) • ~ *di qco.* een overvloed hebben aan

iets • ~ *di ricchezza* overdreven rijk zijn

abbonire **WW 71** kalmeren

abbordabile **BN 1** betaalbaar **2** toegankelijk

<v. personen>

abbordaggio *ZN M* 1 entering **2** FIG. (het) benaderen • *andare all'abbordaggio di una carica* een functie najagen

abbordare *WW 1* 1 enteren **2** FIG. benaderen • ~ *una nave* een schip enteren • ~ *una situazione* een situatie aanpakken • ~ *una curva* een bocht nemen • ~ *qun. per parlargli* iem. benaderen om met hem te spreken

abbordo *ZN M* → **abbordaggio**

abborracciare *WW 4* 1 afraffelen **2** in elkaar knutselen

abbottonare *WW 1* dichtknopen

abbottonato *BN* 1 dichtgeknoopt **2** FIG. gereserveerd

abbottonatura *ZN V* knoopsluiting

abbozzare *1 OV WW 1* OOK FIG. schetsen • ~ *una risposta* een antwoord trachten te geven • ~ *un sorriso* haast onmerkbaar glimlachen **2 ONOV WW 1** geduld hebben

abbozzo *ZN M* schets, eerste ontwerp

abbracciare *OV WW 4* 1 omhelzen, omarmen • *chi troppo abbraccia nulla stringe* men moet niet te veel hooi op zijn vork nemen, wie het onderste uit de kan wil hebben, krijgt het deksel op zijn neus **2** omvatten, bevatten • ~ *con gli occhi* overzien **3** aanvaarden • ~ *una fede* een geloof aannemen

abbracciarsi *WKD WW 4* elkaar omhelzen

abbraccio *ZN M* omarming, omhelzing • *un abbraccio affettuoso* een innige omhelzing, veel liefs <in brief>

abbrancare *OV WW 2* pakken, vastgrijpen

abbrancarsi *WKD WW 2* zich (stevig) vastklemmen

abbreviare *WW 4* verkorten, afkorten • *ciò abbrevia il viaggio* dat verkort de reis • ~ *un discorso* een toespraak inkorten

abbreviativo *BN* verkort

abbreviazione *ZN V* afkorting

abbrivo *ZN M* duw, zet, impuls

abbronzante **1** *BN* bruinend **2** *ZN M* bruiningsmiddel

abbronzare *OV WW 1* bruin maken, bruinen • *il sole gli aveva abbronzato la pelle* de zon had zijn huid gebruid

abbronzarsi *WKD WW 1* zonnen, bruin worden

abbronzatura *ZN V* 1 bruinheid, bruine kleur **2** (het) bruin worden <in de zon>

abbrunare *WW 1* 1 bruin maken **2** omfloersen

abbrunato *BN* in de rouw, omfloerst

abbrustolare *OV WW 71* 1 roosteren **2** branden <v. koffie>

abbrustolirsi *WKD WW 71* bruinen, bakken <in de zon>

abbrutimento *ZN M* 1 verruwing **2** FIG. verlagings

abbrutire *OV WW 71* FIG. verlagen

abbrutirsi *WKD WW 71* 1 zich verlagen **2** verruwen

abbuffarsi *WKD WW 1* zich volstoppen, zich volproppen

abuffata *ZN V* 1 geschrans, zwelgp partij, smulp partij **2** overvloed

abbuiarsi *WKD WW 1* 1 donker worden, betrekken <van de lucht> **2** somber worden

abbuonare *OV WW 1* → **abbonare**

abbuono *ZN M* 1 korting **2** SPORT bonificatie, handicap

abdicare *WW 2* ~ **a** afstand doen van • ~ *al trono* afstand doen van de troon

abdicazione *ZN V* (het) afstand doen (**a** van) • ~ *al trono* troonsafstand

aberrare *WW 1* afdwalen, afwijken

aberrazione *ZN V* afdwaling, afwijking • ~ *mentale* geestesstoring

abetaia *ZN V* sparrenbos

abete *ZN M* • ~ *rosso* spar • ~ *rosso blu* blauwspaar • ~ *bianco* zilverspar

abietto *BN* laf, verachtelijk

abiezione *ZN V* lafheid, verachtelijkheid

abile *BN* 1 bekwaam, kundig, behendig, handig **2** geschikt, in staat • *abile al lavoro* in staat om te werken, arbeidsgeschikt • *è stato dichiarato abile al servizio militare* hij is goedgekeurd voor militaire dienst

abilità *ZN V* bekwaamheid, geschiktheid, behendigheid • *acquistare una certa ~* ergens handigheid in krijgen

abilitare *WW 1* 1 bevoegd verklaren **2** bekwaam maken

abilitazione *ZN V* 1 bekwaamheid, geschiktheid **2** kwalificatie • ~ *all'insegnamento nelle scuole medie* lesbevoegdheid, BELG. aggregatie

abissale *BN* 1 diepzee- **2** volslagen, totaal • *ignoranza ~* totale onwetendheid • *una differenza ~* een hemelsbreed verschil

abissino **1** *ZN M* Abessijn **2** *BN* Abessijnen

abisso *ZN M* 1 OOK FIG. kloof, afgrond • *colmare un ~* een kloof overbruggen • *c'è un ~ enorme tra di loro* er gaapt een kloof tussen hen **2** grote hoeveelheid

abitabile *BN* bewoonbaar

abitabilità *ZN V* bewoonbaarheid

abitacolo *ZN M* stuurcabine <v. vliegtuig>, cabine <v. auto>

abitante **1** *ZN M/V* 1 inwoner • ~ *dell'UE* EU- ingezetene **2** bewoner **2** *BN* woonachtig

abitare **1** *OV WW 1* bewonen • ~ *una bella casa* een mooi huis bewonen **2** *ONOV WW 1* wonen, verblijven • ~ *in una bella casa* in een mooi huis wonen • ~ *in campagna* buiten wonen

abitato **1** *BN* bewoond **2** *ZN M* bebouwde kom • *fuori dell'~* buiten de bebouwde kom

abitatore *ZN M* bewoner • *gli abitatori dell'aria* de vogels

abitazione *ZN V* verblijf, woning • *permesso d'~* woonvergunning • *un'~ modesta* een bescheiden optrekkje

abito *ZN M* 1 jurk, japon, pak, kostuum • *abito invernale* winterjurk, winterkostuum • *abito da ballo* baljurk • *abito importante/elegante* een geklede japon **2** kleding • *disegnare abiti* kleding

Beknopte grammatica

UITSpraak

Klinkers

ongeveer als

<i>a</i>		<i>a</i> in <i>laten</i>
<i>e</i>	(open)	<i>e</i> in <i>bed</i> (komt alleen voor in beklemtoonde lettergreep)
<i>e</i>	(gesloten)	<i>ee</i> in <i>beet</i> (in beklemtoonde én onbeklemtoonde lettergreep) <i>ie</i> in <i>fiets</i>
<i>o</i>	(open)	<i>o</i> in <i>bot</i> (komt alleen voor in beklemtoonde lettergreep)
<i>o</i>	(gesloten)	<i>oo</i> in <i>boot</i> (in beklemtoonde én onbeklemtoonde lettergreep)
<i>u</i>		<i>oe</i> in <i>voet</i>

In combinaties van twee of drie klinkers wordt elke klinker apart uitgesproken. In de combinatie van *i* of *u* plus klinker gaat de *i* of *u* meestal in de richting van een Nederlandse *j* of *w* (piano, buono), maar tussen een *c* of *g* en een *a*, *o* of *u* is de *i* gewoonlijk alleen een schrijftteken dat niet uitgesproken wordt (mancia, Giovanni, Brescia).

Medeklinkers

b, d, f, j, k, l, m, n, p, t, x klinken ongeveer zoals in het Nederlands.

<i>c</i>	(vóór <i>e</i> of <i>i</i>) (niet vóór <i>e</i> of <i>i</i>)	<i>tsj</i> zoals in <i>Churchill</i> (Cec <u>l</u> ia) als de Nederlandse <i>k</i> (canto, Chianti)
<i>g</i>	(vóór <i>e</i> of <i>i</i>) (niet vóór <i>e</i> of <i>i</i>)	<i>dzj</i> zoals in het Engelse <i>gin</i> of <i>John</i> (gelato) als <i>g</i> van het Franse <i>garçon</i> of het Duitse <i>gut</i> (Iago, Margherita)
<i>gl</i> (<i>i</i>)		ongeveer als <i>lj</i> : <i>Ca<u>g</u>liari</i> , <i>fi<u>g</u>lio</i>
<i>gn</i>		ongeveer als <i>nj</i> , zoals in het Franse champagne (<i>bag<u>n</u>o</i>)
<i>h</i>		wordt niet uitgesproken
<i>l</i>		als de Nederlandse <i>l</i> , maar 'dunner'
<i>q</i>		als de Nederlandse <i>k</i>
<i>r</i>		rollende <i>r</i>
<i>s</i>		als de Nederlandse <i>s</i> : 1 aan het begin van een woord vóór een klinker (<i>sera</i>) 2 aan het eind van een woord (<i>caos</i>) 3 voorafgegaan door een medeklinker (<i>forse</i>) 4 gevolgd door een stemloze medeklinker, d.w.z. door <i>f, p, q, t</i> of <i>c (= k)</i> (<i>risposta</i>)
		als de Nederlandse <i>z</i> : 1 wanneer hij tussen twee klinkers staat (<i>viso</i>) 2 gevolgd door een stemhebbende medeklinker, d.w.z. door <i>b, d, l, m, n, r, v</i> of <i>g</i> (<i>turismo</i>)
<i>sc</i>	(vóór <i>e</i> of <i>i</i>) (niet vóór <i>e</i> of <i>i</i>)	als <i>sj</i> in <i>sjaal</i> (<i>scena</i>) als <i>sk</i> (<i>scarpa</i> , <i>scherzo</i>)
<i>v</i>		bijna als de Nederlandse <i>w</i> , maar met enige wrijving uitgesproken (<i>vino</i>)
<i>w</i>		als de Italiaanse <i>v</i> of als de Italiaanse <i>u</i> (woordafhankelijk)
<i>y</i>		als de Nederlandse <i>j</i>

z vaak als *ts* in *tsaar*, maar kan – en móét soms – klinken als *dz*; altijd dekkende regels ontbreken

De letters *j*, *k*, *w*, *x*, en *y* komen weinig voor.

Dubbel geschreven medeklinkers dienen lang (met grote intensiteit) uitgesproken te worden. De versterkte uitspraak van de *q* wordt als *cq* geschreven (*acqua*).

Klemtoon

Het Italiaans kent woorden met de klemtoon op de laatste, de voorlaatste, de op twee na laatste lettergreep en ook nog (weinig) met de klemtoon op de op drie of vier na laatste lettergreep.

Het Italiaans geeft de klemtoon alleen maar aan, wanneer deze op de laatste lettergreep valt en het woord op een klinker eindigt (*città*). In dit woordenboek wordt de klemtoon aangegeven met een streepje onder de betreffende klinker, maar dit gebeurt niet waar in de spelling al een klemtoonteken staat en ook niet in de grote groep woorden waar de klemtoon op de voorlaatste lettergreep valt (tenzij enig misverstand zou kunnen ontstaan).

WOORDSOORTEN

1 Lidwoorden

1.1 Bepaald lidwoord

	enkelvoud	meervoud
mannelijk	il	i
vóór klinker	l'	gli
vóór <i>s</i> + medeklinker of <i>z</i>	lo	gli
vrouwelijk	la	le
vóór klinker	l'	le

1.2 Onbepaald lidwoord

mannelijk	un
vóór <i>s</i> + medeklinker of <i>z</i>	<i>uno</i>
vrouwelijk	una
vóór klinker	un'

1.3 Delend lidwoord

	enkelvoud	meervoud
mannelijk	del	dei
vóór klinker	dell'	degli
vóór <i>s</i> + medeklinker of <i>z</i>	dello	degli
vrouwelijk	della	delle
vóór klinker	dell'	delle

1.4 Samentrekking van voorzetsel en bepaald lidwoord

Vijf voorzetsels leveren in combinatie met de vormen van het bepaald lidwoord samentrekkingen op (zie ook delend lidwoord); bij één voorzetsel (*con*) zijn twee samentrekkingen toegestaan, maar niet verplicht:

	il	l'	lo	la	i	gli	le
di	del	dell'	dello	della	dei	degli	delle
a	al	all'	allo	alla	ai	agli	alle
da	dal	dall'	dallo	dalla	dai	dagli	dalle
in	nel	nell'	nello	nella	nei	negli	nelle
su	sul	sull'	sullo	sulla	sui	sugli	sulle
con	(col)				(coi)		

2 Zelfstandige naamwoorden

	enkelvoud	meervoud
mannelijk	-o	-i
vrouwelijk	-a	-e
mannelijk/vrouwelijk	-e	-i

NB Zelfstandige naamwoorden die eindigen op een beklemtoonde klinker of op een medeklinker, veranderen in het meervoud niet: *un film – due film*

3 Bijvoeglijke naamwoorden

	enkelvoud	meervoud
mannelijk	-o	-i
vrouwelijk	-a	-e
mannelijk/vrouwelijk	-e	-i

3.1 Aanwijzende voornaamwoorden en aanwijzende bijvoeglijke naamwoorden

Voornaamwoorden:

questo, -a, -i, -e (deze, dit)

quello, -a, -i, -e (die, dat)

Bijvoeglijke naamwoorden:

questo, -a, -i, -e zijn ook de vormen van het bijvoeglijk naamwoord, maar *quello* heeft hier vormen met dezelfde uitgangen als het delend lidwoord:

	enkelvoud	meervoud
mannelijk	quel	quei
vóór klinker	quell'	quegli
vóór s + medeklinker of z	quello	quegli
vrouwelijk	quella	quelle
vóór klinker	quell'	quelle